

عنوان مقاله:

سنجش میزان توسعه یافتگی شهرستان های استان کرمان با استفاده از تکنیک ادغام

محل انتشار:

فصلنامه برنامه ریزی منطقه ای، دوره 9، شماره 33 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

حمدالله سجاسی قیداری - دانشگاه فردوسی مشهد- دانشکده ادبیات. گروه جغرافیا

علی شهدادی - استادیار گروه جغرافیای دانشگاه جیرفت

مهدی میرزاده کوهشاهی - استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه هرمزگان

سید رضا حسینی - دانشجوی دکتری برنامه ریزی روستایی، دانشگاه فردوسی مشهد

علی بیون - کارشناس ارشد آمایش دانشگاه هرمزگان

خلاصه مقاله:

رشد شتابان جمعیت و توسعه فیزیکی مناطق، همواره توزیع بهینه خدمات عمومی را با مشکل مواجه ساخته است. این امر منجر به عدم تعادل فضایی مناطق در گذر زمان شده است. هدف پژوهش حاضر «سنجش میزان توسعه یافتگی شهرستان های استان کرمان» در دو برهه زمانی کاملاً متفاوت (۱۳۹۰ و ۱۳۹۴) می باشد. رویکرد حاکم بر این پژوهش، توصیفی و تحلیلی است و ماهیت آن می تواند کاربردی باشد. بدین منظور داده های آماری موردنظر، از سازمان های مربوط اخذ و جهت سنجش داده ها از پرسشنامه ای در قالب نظرات خبرگان و صاحب نظران امر استفاده شده است. در این پژوهش شهرستان های استان بر اساس ۴۸ مولفه در قالب هشت شاخص کلی (بهداشتی، آموزشی، فرهنگی، جمعیتی، اشتغال، زیربنایی، خدمات شهری و کشاورزی و دامداری) که با استفاده از مدل تصمیم گیری چندمعیاره تاپسیس صورت پذیرفت. جهت وزن دهی ترکیبی شاخص های پژوهش، از مدل های ویکور و AHPF استفاده شد. در نهایت جهت ترکیب مدل های فوق از روش ادغام استفاده گردید. همچنین مقایسه وضعیت شهرستان های استان کرمان از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ به لحاظ وضعیت توسعه یافتگی بیانگر آن است که تمامی شهرستان ها تغییرات محسوسه نداشته و در همان سطح باقی مانده است به جز شهرستان زرند که در سال ۱۳۹۰ که براساس وزن به دست آمده در دو مدل فازی برابر با (۰.۰۴۵) و ویکور (۰.۸۱۱) در سطح نامطلوب قرار داشته که در سال ۱۳۹۴ به رده نسبتاً مطلوب و با وزن فازی (۰.۰۴۲) و وزن ویکور (۰.۷۹۹) ارتقا یافته است. در انتها جهت از بین رفتن اختلاف رتبه ها در مدل های مذکور و با ترکیب روش های وزن دهی از مدل ادغام استفاده شده است. نتایج این مدل نشان می دهد: شهرستان های استان کرمان در سطوح مختلف برخورداری قرار گرفته اند. به طوری که شهرستان های کرمان، جیرفت و رفسنجان به ترتیب رتبه های اول تا سوم و بدون تغییر در هر دو دوره زمانی در سطح بالای برخورداری قرار گرفته و شهرستان های فهرج، نورماشیر، ریگان و قلعه گنج محروم ترین مناطق شناخته می شوند.

کلمات کلیدی:

نابرابری فضایی، توسعه یافتگی، تعادل منطقه ای، استان کرمان، مدل ادغام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1907299>

